

Boros Imre: Bér és növekedés

2015 július 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A bér mint a közeljöv? dönt? növekedési tényez?je – talán így határozhatnánk meg a legegyszer?bben és legkézenfekv?bben a témánkat, hiszen hazánk a gazdasági rendszerváltást a nemzetközi befektet?i t?ke kívánalmainak megfelel?en hajtotta végre.

Ebb?l pedig sok minden következik. A folyamat már jóval a politikai rendszerváltás el?tt elkezd?dött. Kifejezett célzatossága 1983-tól már jól láthatóvá vált.

Ezt a célt szolgálta az újabb nemzetközi adósságnövekedési szakasz 1983 és 1989 között, az állami vállalatok fejlesztési hiteleinek drasztikus kamatemelése, a cégek céltudatos piaci leértékelése is. Kés?bb aztán, 1990 után ehhez illeszkedett szervesen a privatizációs gyakorlat, ami kerülte a piaci megmérettetést, a t?zsdei bevezetéseket, de miközben nem adta vissza a kommunista rendszerben elrabolt vagyonokat, behozhatatlan el?nyt adott a transznacionális befektet?knek.

Az olcsó privatizációs árakon túli nemzeti ajándékot, vagyis az olcsó bér? munkaer? el?állítását pedig a tömeges cégmegsz?nésekkel járó drasztikus cs?dtörvény szolgálta. Ennek köszönhet? egyebek mellett, hogy 1995 és 1998 között végleg olcsó bér?, nemzetközi t?kével m?ködtetett, exportorientált gazdaság lettünk, amelyben máig szinte minden err?l szól; tehát arról a néhány tucat nagycégr?l és immár sokkal kevésbé arról a négyszáz-ötszázezer emberr?l, aki az éves tízezer euró körüli béréért alkalmazóiknak huszonöt-negyvenezer euró tiszta profitot termel.

A dinamikus növekedést is folyamatosan ett?l a szerkezett?l várjuk – sajnos, sokan még a hozzáért?nek vélelmezett döntéshozók közül is –, pedig ez hiú remény. A dönt?en exportvezérelt gazdaságtól még a jelenlegi három vagy három és fél százalékos növekedés is maga a csoda, ami gyorsan szertefoszlik, ha a külföldi partnereink lassulnak.

Ha Németország egyet köhint, mi ismét ágynak esünk. Igaz ugyanis, hogy a gazdaságban el?állított javak mintegy hetvenöt-nyolcvan százaléka exportra megy, de az exportteljesítmény több mint háromnegyedét a kevés számú és a hazánkban alig több mint félmillió embert foglalkoztató transznacionális szektor állítja el?. (Sajnos a statisztikusaink nem kényeztetnek el bennünket egyel?re ebben az ügyben sem a pontos adatokkal.) Ezek a cégek hozzá vannak szoktatva ahhoz, hogy munkavállalónként évente huszonöt-negyvenezer euró adó utáni profitot csináljanak, miközben tíz-tizenkétezer eurónyi bért fizetnek.

Ezért jöttek ide, ezért/ezzel „csalogatták” ?ket ide, ne is várjuk, hogy maguktól béreket fognak emelni. Nincs arról sem megbízható értesülés, hogy a szép számú stratégiai megállapodás kiterjedne a multik részér?l a dinamikus rövid- vagy akár hosszabb távú béremelési vállalásokkal.

Gazdasági növekedésünk viszonylag szép számai sem álltak volna el? anélkül a többlet vásárlóer? nélkül, amit a kormány sorozatos intézkedései mozgattak (szja-mérséklés, devizahiteles ügy rendezése, családi adókedvezmények). Ahhoz, hogy akár csak a környez? országokhoz hasonlítva elszenvedett lemaradásunkat is behozzuk, vagy hogy mérsékeljük a fejlettekkel szemben fennálló hátrányunkat, a következ? évtizedben legalább ötszázalékos növekedési átlagot kellene folyamatosan elérni – és fenntartani. (Gondoljunk arra, hogy közben ?k sem alszanak, hanem igyekeznek.) Ehhez végképpen dinamizálni kellene a belgazdaságot, legf?képpen keresleti oldalról, azt meg nem lehet másként, mint több bérrel. Már hallom is az ellenz? kórus keserves jajongását, hogy ez inflációt okozna. Ezt én sem szeretném, mert örömmel tölt el, hogy három évtizedes népfosztogató diadal után sikerült az inflációt megfékezni.

Mára azonban kialakultak a gazdaságban azok a feltételek, amelyek módot adnak a biztonságos béremelésekre. Kezdjük mindjárt az állammal. A drasztikusan lecsökkent kamatok jelent?sen mérséklik az állam kiadásait, százmilliárdokat takarít meg, szépen csökkent az éves költségvetési hiány is. Sokat javult az adóbehajtás hatékonysága is. Érthet?, hogy az elmúlt négy év azzal telt el, hogy a megtakarításokból az állam igyekezett visszaszerezni azokat a gazdasági pozíciókat, amelyeket szükségesnek tart az egészséges piaci m?ködéshez (bankok, energiaszektor, egyes közszolgáltatások és egyebek). Reményeim szerint ezek majd újra képesek lesznek osztalékot is fizetni, mert lehet az állam is jó gazda.

A nagy állami cégbeszerzéseknek azonban mára vége, a megtakarításokból lehetne béreket emelni, f?ként ott, ahol már azon is régen túl vagyunk, hogy nagyon szorít a cip?, mint az egészségügyben. Nemcsak az államnak okoz könnyebbséget a kamatok csökkenése, de a hazai vállalkozási szektornak is. A minimálbér-emelési gyakorlat valóban felfelé tolja a bérszínvonalat. Nyilvánvaló, hogy a béremelések zömét nem az állami szektortól kell várni, hanem a kis- és közepes vállalkozásoktól, de azokat helyzetbe is kell hozni, hogy bért emelhessenek vagy több embert tudjanak foglalkoztatni. Ennek nagyon nem jó módszere, hogy a részükre megítélt uniós támogatásokat visszterhes formában, ráadásul kamattal terhelve kívánjuk adni. Sokkal alkalmasabb eszköz lenne a kockázati t?kék juttatása, amit öt-hét év múlva a tulajdonosok kiválthatnának. Növekedési potenciáljukat nem terhelnék a kamatok. A különbözet megjelenhetne a többletbérben. Egészséges növekedési többlet a többletbérekb?l akkor lesz, ha azok elkölthet? jövedelemként olyan helyekre kerülnek, ahol nem kell attól tartani, hogy vásárlásaikkal felborítják a külgazdasági egyensúlyt, mert rávetik magukat a luxus importcikkekre. Vigyázni kell valóban, hogy a többletbérek jó helyen váljanak többlet-vásárlóer?vé, hogy ezzel is a hazai cégek kibocsátását élénkítsék.

Jelenleg a pénz eltévelyedésének veszélyét?l nem kell nagyon tartani, hiszen a legmagasabb, tízes jövedelemkategóriába már havi kétszázezer forint fogyasztással be lehet kerülni. Nagyon jó irány a minimálbérek emelése, de a családorientált adóügyi vásárlóer?-terelés is a nagycsaládok irányába. A magasabb bérek jótékony hatást fejtenének ki az állam adóbevételeire is, f?ként a forgalmi adókra, de a bérek járulékára is.

Jóval nagyobb kifizetett bértömeghez alacsonyabb bérjárulék-kulcsokat lehetne rendelni, ez pedig növelhetné a különféle cégek foglalkoztatási kedvét. Jelenleg bérekben nagyon csehül állunk, még a nem túl magas GDP-n belül is tragikus az arány. A két esztend?vel ezel?tti, 2013-as adatok szerint a munkavállalói jövedelem a GDP-nek alig negyvenöt százaléka. Szinte nincs európai ország, ahol ez ötven százalék alatt lenne. Nem t?nik er?n felülinek kit?zni azt a célt, hogy az éves átlagos növekedés legalább egy évtizedig érje el a GDP 1,3-1,4 százalékát reálértéken – már jöv?re a négyszázmilliárd forintot. Ez már jól érzékelhet?, a gazdaság jelenlegi feltételei kibírják, és végre érzékelhet?vé válhat a rendszerváltás képviseleti demokrácián túli jóléti hatása is.

Boros Imre - magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló